

**PEDAGOGICKÉ
(didaktické)
PRINCIPY (ZÁSADY)**



PEDAGOGICKÉ PRINCIPY

- ◆ **základní požadavky usilující o efektivnost edukačního procesu**
- ◆ mimořádný příspěvek **J. A. Komenského (1592–1670)**
- ◆ **aplikace do nejrůznějších edukačních oblastí** (školní, mimoškolní, volnočasové, rodinné, sportovní, autoedukace, ...)

PEDAGOGICKÉ PRINCIPY

princip cílevědomosti

- ◆ jasně stanovit cíle edukace
cíle dostatečně zdůvodnit
(motivovat)
- ◆ přiměřeně je objasnit
jedinci nebo skupině

PEDAGOGICKÉ PRINCIPY

princip soustavnosti (systematičnosti)

- ◆ požadavek, aby veškeré podněty byly uspořádány do zdůvodněného systému
- ◆ působení i činnosti vychovávaného mají být co nejsoustavnější

princip uvědomělosti =
požadavek, aby vychovávaný
kladeným nárokům plně porozuměl

PEDAGOGICKÉ PRINCIPY

princip aktivity = požadavek:

- ◆ opřít se o samostatnou činnost vychovávaného (o jeho podněty, nápady)
- ◆ aktivizovat jeho poznávací, citové a volní procesy
- ◆ opírat se o jeho zájem a stimulovat jej vhodnou motivací

PEDAGOGICKÉ PRINCIPY

princip názornosti

- ◆ vycházet ze smyslového nazírání skutečnosti i obrazů (statických i dynamických) = **přímý názor** (technologie – kamery, PC, 3D)
- ◆ opírat se o dosavadní představy a zkušenosti = **nepřímý názor**
- ◆ systematicky rozvíjet nazírací a představovací schopnosti (vnímání, pozorování a fantazii)

PEDAGOGICKÉ PRINCIPY

princip trvalosti = požadavek,
aby se jednou osvojené vědomosti
a dovednosti staly „trvalým majetkem“
pomůže:

- ◆ opakování a procvičování
- ◆ vhodný výběr základních prvků
- ◆ přiměřené tempo
- ◆ zachovávání předchozích principů
- ◆ emotivnost práce

PEDAGOGICKÉ PRINCIPY

princip emocionálnosti =
požadavek:

- ◆ probouzet v edukačním procesu adekvátní citové prožitky
- ◆ opírat se o ně
- ◆ udržovat trvale radostnou tvůrčí atmosféru (vtip, pochvala, ...) – „pozitivní náročnost“

PEDAGOGICKÉ PRINCIPY

princip přiměřenosti – požadavek:

- ◆ aby obsah, formy a metody edukace byly v souladu s:
 - věkovou vyspělostí
 - se specifiky pohlaví
 - s dosavadní úrovní
- ◆ ***je nutná:***
 - pedagogická diagnostika
 - individuální přístup
 - přiměřená náročnost

Volnočasové principy

- ◆ jejich aplikace je **klíčová** pro volnočasové aktivity (např. pro rekreační sport)
- ◆ jejich aplikace je často **vhodná** pro další oblasti (např. závodní, soutěžní sport)

Volnočasové principy

dosažitelnost:

- ◆ prostorové a časové možnosti (např. dopravní dostupnost, vhodná doba aktivit, ...)
- ◆ oprávněný pocit vychovávaných, že je provází ochota, náklonnost, laskavost i úspěch

Volnočasové principy

charakter výzvy v podobě:

- ◆ inspirujícího a přitažlivého materiálního i sociálního prostředí
- ◆ nabídek zajímavých nejen aktivit

Volnočasové principy

možnost iniciativy nabízí:

- ◆ účastníkům rozvíjet vlastní aktivity
- ◆ podle možností uspokojovat osobní potřeby
- ◆ participovat na celkové koncepci
- ◆ rozvoj potřebných sociálních kompetencí